

ମହାନଙ୍କାର / ଅନୁପ୍ରାମ 1

୧) ଅନ୍ତାନୁପ୍ରାମ

ମଦ୍ୟ କବିତାୟ ମାଧ୍ୟମତଃ ମଧ୍ୟକ୍ରିୟ ଏତେ ଯେ କିନ୍ତୁ ପୁନଃସୃଷ୍ଟି ନାହିଁ (ଏକେ ଅନ୍ତାମିଳ ବଳେ), ତାହାକି ଏକ ଅନ୍ତାନୁପ୍ରାମ ।

ଯେନ - ବୁଝେଇ ମାତ୍ରର ମଧ୍ୟର ଗାଡ଼ି,
ଓ ଗୋଟାଏ କଥା କଲମି-ଶାଢ଼ି ।

ଏକ ଉଦାହରଣ -

ମୁଖେ ଧୂସ ହସି ଅଛି ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର
ଦୁଇକା ଗାଁ ନା, ତାହା ଓଡ଼ି ସୁନ୍ଦର ।

୨) ଆଦ୍ୟାନୁପ୍ରାମ

ମଦ୍ୟ କବିତାୟ ମଧ୍ୟକ୍ରିୟ ଏତେ କିନ୍ତୁ ଯିଏକ ପୁନଃସୃଷ୍ଟି ନାହିଁ ମାତ୍ରାତ୍ମକ, ଯେ କିନ୍ତୁ ପୁନଃସୃଷ୍ଟି ଯଦି ମଧ୍ୟକ୍ରିୟ ଆବୃତ୍ତ ନା ଆଦିତେ ନାହିଁ, ତେନ ତାହା ଏକ ଆଦ୍ୟାନୁପ୍ରାମ ।

ଯେନ - ମଦ୍ୟ ଲୋକ ମହତ କଥା ନା,
ମଦ୍ୟ ଯେ ସୁନ୍ଦର ଅଛି ନାମା,

୩) ମର୍ଦ୍ଦାନୁପ୍ରାମ

କବିତାୟ ମଧ୍ୟକ୍ରିୟ ଆଦି-ମର୍ଦ୍ଦ-ଏତେ ମର୍ଦ୍ଦାୟ ହୁଏ ଯେ କିନ୍ତୁ ନାହିଁ, ତା ଯଦି ଏକ ମଧ୍ୟକ୍ରିୟ ଆଦି-ମର୍ଦ୍ଦ-ଏତେ ପୁନଃସୃଷ୍ଟ ହୁଏ, ତେନ ତାହା ଏକ ମର୍ଦ୍ଦାନୁପ୍ରାମ ।

ଯେନ - ସଜ୍ଜନୀଗଞ୍ଜା ବାମ ବିଳାସୋ
ମର୍ଦ୍ଦନୀ ମନ୍ଦା ଆମାରି ନାମୋ ?